

Sygn. akt I C 413/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Łukasz Wilkowski
Protokolant:	Andżelika Miaśkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 04 grudnia 2017 roku w Płocku na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko A. M. (1)

o zapłatę kwoty 103.000,00 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda M. B. na rzecz pozwanego A. M. (1) kwotę 5.417,00 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I C 413/17

UZASADNIENIE

M. B. w pozwie wniesionym w dniu 23 stycznia 2017 roku do Sądu Okręgowego w Płocku, a skierowanym przeciwko A. M. (1) wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i nakazanie pozwanemu A. M. (1), aby zapłacił powodowi kwotę 103.000,00 zł na która składają się kwoty:

- 98.400,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami licząc od dnia 22.01.2016r do dnia zapłaty z tytułu umowy z dnia 07.07.2014r udokumentowanej fakturą VAT (...);

- 4.600,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31.03.2016 z tytułu należnego podatku VAT od kwoty 20.000,00 zł netto, zgodnie z fakturą VAT nr (...),

oraz zwrócił koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego wraz z kwotą 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo by w tym terminie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. W przypadku wniesienia przez pozwanego sprzeciwu wniósł o rozpoznanie sprawy na zasadach ogólny i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 103.000,00 zł na którą to składają się kwoty:

- 98.400,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi licząc od dnia 22.01.2016r do dnia zapłaty z tytułu umowy z dnia 07.07.2014r udokumentowanej fakturą VAT (...);

- 4.600,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 31.03.2016 z tytułu należnego podatku VAT od kwoty 20.000,00 zł netto, zgodnie z fakturą VAT nr (...),

oraz o zasądzenie na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego oraz kwoty 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu wskazał, iż prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) zajmująca się m.in. obsługą projektów wiatrowych. W dniu 7 lipca 2014r zawarł on umowę o współpracy z pozwanym, przedmiotem, której było doprowadzenie do uzyskania prawomocnego pozwolenia na budowę dwóch elektrowni wiatrowych w miejscowości W. na działce o nr ewidencyjnym 165 będącej własnością pozwanego. Przedmiotem umowy było dodatkowo doradztwo ze strony powoda w zakresie realizacji projektu budowy dwóch elektrowni wiatrowych. Współpraca miała polegać na analizie i pozyskaniu ofert zakupu na rynku wtórnym turbin wiatrowych o mocy 500kW, organizację demontażu zakupionych turbin, ich transport na miejsce inwestycji, wybór wykonawców zadania inwestycyjnego w części budowlanej oraz energetycznej, koordynacja procesu inwestycyjnego, działań związanych z odbiorem inwestycji oraz przygotowanie, skompletowanie oraz sprawdzenie pod względem formalnym dokumentacji. Umowa miała charakter etapowy, a strony ustaliły wynagrodzenie po zakończeniu każdego z wykonanych etapów. Kwota 20.000,00 zł płatna do 20 sierpnia 2014r, kwota 80.000,00 zł płatna po uzyskaniu pozwolenia na budowę. Wynagrodzenie to podlegało powiększeniu o należny podatek VAT. Powód otrzymał od pozwanego kwotę 20.000,00 zł netto tytułem wynagrodzenia, jednak nie uiszczył należnego podatku VAT w wysokości 4.600,00 zł. Powód zgodnie z umową spełnił swoje świadczenie z tej umowy, co przełożyło się na uzyskanie przez pozwanego w dniu 08.07.2015r pozwolenia na budowę, które stało się ostateczne w dniu 30.07.2015r. Za zrealizowanie tego etapu umowy powodowi należało się wynagrodzenie w kwocie 80.000,00 zł płatne w dniu 08.07.2015r. Zobowiązani to nie zostało spełnione. Powód wobec powyższego wezwał go do zapłaty pismem z dnia 31.03.2016r oraz z dnia 28.01.2016r, a w dniu 4.04.2016r jednostronnie odstąpił od umowy wzajemnej w trybie art 491 k.c. Powód złożył również wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, ale nie odniósł on skutku (k. 2 - 6).

Nakazem zapłaty z dnia 31 stycznia 2017r wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I Nc 32/17 Sąd Okręgowy w Płocku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 42).

W ustawowym terminie sprzeciw od tego nakazu zapłaty wniósł pozwany, który to zaskarżył go w całości, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokata wg norm przepisanych. Zaprzeczył wszelkim twierdzeniom i zarzutom powoda z wyjątkiem zawarcia umowy, uzyskania pozwolenia na budowę, uzyskania kontaktu do projektanta. Podniósł zarzut nieważności umowy o współpracy z dnia 07.07.2014 na podstawie art 58 § 2 k.c. w zw. z art 353¹ k.c. (niegodziwość wynagrodzenia) oraz nienależytego wykonania umowy o współpracy z dnia 07.07.2014 przez powoda. Podniósł on w uzasadnieniu, iż na kilka lat przed uzyskaniem kontaktu z powodem pozwany podjął starania w przedmiocie realizacji inwestycji budowy 2 wiatraków, które nie dawały rezultatów. Dlatego zaczął szukać wsparcia merytorycznego osoby, która ma kontakty, doświadczenie i wiedzę w tym zakresie. Kontakt do powoda znalazł w internecie. Powód nalegał na podpisanie umowy, a zakres usług powoda ustalony ustnie był szerszy niż ten wskazany w umowie. W ocenie pozwanego powód nie wykonał należycie przedmiotowej umowy, zapewnił jedynie kontakt do projektanta i przygotował ponaglenie do SKO w W.. Wobec takiej współpracy pismem z dnia 22 stycznia 2016r pozwany wypowiedział przedmiotową umowę, z ważnych powodów. W ocenie powoda zawarta między stronami jest nieważna, bowiem jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, a ustalone wynagrodzenie jest rażąco nie uzasadnione w zestawieniu z wykonanymi czynnościami. Przesłanie kontaktu do projektanta oraz przygotowanie ponaglenia do SKO w W. nie może powodować, iż powodowi jest należne wynagrodzenie w kwocie 122.600,00 zł. W związku z powyższym umowa w zakresie wynagrodzenia jest sprzeczna z zasadą godziwego wynagrodzenia. W ocenie pozwanego kwota 20.000,00 zł jest adekwatna do pracy wykonanej przez powoda (k. 44 - 49).

W toku procesu strony podtrzymały swoje wcześniejsze stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. (1) jeszcze w 2009 roku podjął decyzję o budowie dwóch generatorów energii wiatrowej wraz z urządzeniami do przesyłania energii elektrycznej na terenie nieruchomości stanowiącej jego własność, a położonej w miejscowości W. gm. W.. W związku z powyższym wystąpił o wydanie właściwych decyzji środowiskowych do Urzędu Gminy W.. W ramach toczącego się postępowania administracyjnego zaczął napotykać liczne komplikacje. Postępowanie prowadzone było zarówno przed Wójtem, jak i Samorządowym Kolegium Odwoławczym w W.. Mimo upływających lat nie udawało mu się cały czas uzyskać niezbędnych decyzji administracyjnych. Stąd też jeszcze w 2013 roku zaczął szukać kontaktu do podmiotów profesjonalnie zajmujących się obsługą tego typu inwestycji (bezsporne).

Pod koniec 2013 roku złożył wniosek do (...) S.A. Oddział w Ł. o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, załączając do niego również specyfikację techniczną turbiny E. E.-44 500kW. Jednakże wniosek ten był obciążony brakami i pismem z dnia 05 grudnia 2013 roku inwestor został wezwany przez (...) S.A. Oddział w Ł. do jego uzupełnienia w terminie 14 dni. To spowodowało, iż skontaktował się on z M. B., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W., kontakt do którego znalazł w internecie, celem uzyskania pomocy w dalszym procesie inwestycyjnym. Przesłał mu również drogą mailową posiadane dokumenty dotyczące tej inwestycji, w tym skan wniosku wraz z załącznikami oraz wezwania do usunięcia jego braków (korespondencja mailowa wraz z załącznikami - k. 87 -97).

M. B. w marcu 2014 roku zlecił sporządzenie tego wniosku wraz z załącznikami współpracującemu z nim A. P.. To on wypełnił ponownie ten wniosek wraz z załącznikami i skompletował pozostałe dokumenty. Za powyższą pracę M. B. uścił A. P. wynagrodzenie w kwocie 1.500,00 zł brutto. W mailu z dnia 14 marca 2014 roku powód przesłał inwestorowi ten wniosek wraz z załącznikami celem wydrukowania i podpisania, a także wskazał, co powinno być do tego wniosku załączone, kto jest osobą kontaktową w tej sprawie w ramach (...) oraz jaka jest kwota i termin płatności zaliczki przyłączeniowej. Ostatecznie w dniu 30 czerwca 2014 roku A. M. (1) podpisał umowę przyłączeniową z (...) (korespondencja mailowa - k. 133 - 162, zeznania świadka A. P. - k. 246 - 247 - 03:02:40 - 03:60:25, zeznania świadka M. M. - k. 240 - 01:58:46).

Jeszcze wcześniej M. B. przedstawił swojemu ojcu J. B. z którym współpracuje celem analizy dokumentację związaną z prowadzonym postępowaniem w sprawie decyzji o warunkach zabudowy, a w szczególności ostatnie postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. o uchyleniu takiej decyzji. Stwierdził on, iż wskazane przez SKO przesłanki uchylenia przedmiotowej decyzji są słuszne i zgodne z rzeczywistością (zeznania świadka J. B. - k. 228 - 229 - 11:42 - 16:12).

W międzyczasie strony podjęły rozmowy na temat sformalizowania swojej współpracy, efektem których było podpisanie w dniu 07 lipca 2014 roku umowy o współpracy, pomiędzy M. B., a A. M. (1). W preambule tej umowy M. B., jako wykonawca wskazał, iż dysponuje szerokim doświadczeniem w zakresie doradztwa inwestycyjnego dotyczącego energii odnawialnej, zaś A. M. (1) wskazał, iż jest zainteresowany skorzystaniem z jego usług i doświadczenia na zasadzie wyłączności w celu doprowadzenia do realizacji projektu budowy dwóch elektrowni (...) E40 o mocy 2 x 500kW w miejscowości W., na działce o numerze (...). Taki był cel podjęcia współpracy przez strony (umowa - k. 13 - 15, bezsporne).

Strony wskazały w umowie, iż jej przedmiotem jest doprowadzenie do pozyskania prawomocnego pozwolenia na budowę 2 elektrowni (...) E40 o mocy 2 x 500 kW, w miejscowości W. na działce nr (...) (§ 2 ust 1 umowy). Nadto ustalono, iż przedmiotem umowy jest także doradztwo przy realizacji projektu budowy tych elektrowni do momentu uruchomienia produkcji i odpłatnego odbioru wytworzonej energii przez uprawniony do tego podmiot (§ 1 ust 2). W szczególności M. B. miał doradzać A. M. (1) w:

- pozyskaniu i analizie ofert zakupu na rynku wtórnym dwóch turbin o mocy 500kW każda;
- organizacji demontażu zakupionych turbin i ich transportu na miejsce inwestycji;
- wyborze wykonawcy zadania inwestycyjnego w części budowlanej i energetycznej;

- koordynacji procesu inwestycyjnego;
- koordynacji działań związanych z odbiorem inwestycji;
- przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania koncesji na wytwarzanie energii (§ 1 ust 3). W § 3 tej umowy strony ustaliły wynagrodzenie dla M. B. w związku z realizacją umowy na kwotę 300.000,00 zł, do której zostanie doliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie ustalono, iż wynagrodzenie to będzie płatne w następujący sposób:
  - kwota 20.000,00 zł jednorazowo do dnia 30 sierpnia 2014 roku;
  - kwota 80.000,00 zł płatna w dniu pozyskania pozwolenia na budowę;
  - kwota 100.000,00 zł w dniu dostawy turbin wiatrowych na miejsce inwestycji;
  - kwota 100.000,00 zł płatna w dniu uzyskania koncesji na wytwarzanie i sprzedaż energii (§ 3 umowy). Jeśli chodzi o czas trwania umowy, strony ustaliły, iż jest ona zawarta na czas nieokreślony, ale może być rozwiązana przez każdą ze stron za 6 miesięcznym okresem wypowiedzenia oświadczeniem sporządzonym w formie pisemnej. Z tym, że ustalono, iż w przypadku wypowiedzenia umowy przez pozwanego rozwiązanie umowy jest uzależnione od zapłaty przez niego wynagrodzenia ustalonego w § 3 ust 1 c) umowy w dniu upływu terminu wypowiedzenia, a zatem kwoty 100.000,00 zł (§ 5 umowy) (umowa - k. 13 - 15).

A. M. (1) uiścił na rzecz powoda kwotę 20.000,00 zł tytułem wynagrodzenia (bezsporne).

Przed podpisaniem umowy strony prowadziły negocjacje zarówno, co do wysokości wynagrodzenia powoda, jak i sposobu jego płatności. Na wniosek pozwanego wynagrodzenie to zostało obniżone w stosunku do początkowej oferty o kwotę 50.000,00 zł. A. M. (1) chciał nadto, aby wynagrodzenie powoda w całości było płatne po zakończeniu zadania, na to nie zgodził się jednak M. B. (przesłuchanie powoda - k. 190 - 17:05 - 23:05, zeznania świadka M. M. - k. 244 - 245 - 02:44:34 - 02:48:34).

Szacowany w tym czasie koszt całej inwestycji wynosił 2.400.000,00 zł netto (przesłuchanie pozwanego - k. 191 - 37:10).

W lutym 2014 roku na ponowny wniosek inwestora Wójt Gminy W. wydał decyzję o warunkach zabudowy, która to decyzja została zaskarżona do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W.. Mimo upływu czasu nie było żadnej decyzji SKO. W tej sytuacji strony ustaliły, iż M. B. podejmie jakieś działania zmierzające do przyspieszenia rozpoznania tego odwołania. Na jego zlecenie Z. L. (1), będąca pracownikiem firmy (...) Sp. z o.o., przygotowała dla pozwanego pismo do SKO w W. zawierające wniosek o przyspieszenie rozpoznania odwołania, które następnie zostało przesłane A. M. (1) i które ten złożył w SKO w W. (korespondencja mailowa - k. 166 - 172, zeznania świadka Z. L. (1) - k. 235 - 01:09:49 - 01:15:05).

Po uprawomocnieniu się decyzji o warunkach zabudowy M. B. polecił powodowi P. Ł., jako projektanta posiadającego odpowiednią wiedzę i doświadczenie w tym zakresie. Na przełomie 2014 i 2015 roku A. M. (1) zawarł ustną umowę z P. Ł. na wykonanie wszelkiej niezbędnej do pozwolenia na budowę dokumentacji. W tym celu spotkał się on na terenie przedmiotowej nieruchomości z inwestorem oraz M. B.. Wówczas uzyskał wszystkie niezbędne mu na początku do podjęcia pracy informacje. Od tego momentu P. Ł. w sprawach dotyczących tej inwestycji kontaktował się wyłącznie z inwestorem, z nim czynił wszystkie niezbędne ustalenia. To inwestor opłacał koszty jego działalności. W tym czasie wynikił również problem z miejscem przyłączenia projektowanej instalacji energetycznej. Również wszystkie te kwestie załatwiał w imieniu pozwanego w (...) projektant P. Ł.. On również przygotował w imieniu pozwanego wniosek o wydanie pozwolenia na budowę wraz z niezbędną dokumentacją (zeznania świadka P. Ł. - k. 236 - 240).

08 lipca 2015 roku Starosta (...) zatwierdził przedłożony mu projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę dwóch elektrowni wiatrowych o mocy 500kW każda wraz z infrastrukturą techniczną w miejscowości W. dz. nr ew. 165. Decyzja ta w niedługim czasie stała się prawomocna (decyzja nr RB.6740.195.2015 - k. 16 - 18).

Jeszcze w październiku 2015 roku P. Ł. w imieniu pozwanego wykonał zgłoszenie do Starostwa Powiatowego w Ż. dotyczące budowy niezbędnego dla inwestycji przyłącza energetycznego, a także o wydanie decyzji lokalizacyjnej dotyczącej niezbędnego do niego słupa (zeznania świadka P. Ł. - k. 238 - 239).

W tym czasie pozwany prowadził starania o otrzymanie kredytu niezbędnego mu do sfinansowania całej inwestycji. W związku z powyższym zwracał się jeszcze do powoda o przesłanie mu oferty serwisowej, co ten też uczynił. Nadto powód przyjechał do pozwanego i zabrał od niego jeden egzemplarz projektu. Innych kontaktów merytorycznych stron w tym czasie nie było (przesłuchanie pozwanego - k. 192, zeznania świadka M. M. - k. 241 - 02:08:21).

W dniu 14 stycznia 2016 roku M. B. wystawił i przesłał A. M. (2) fakturę VAT nr (...) na kwotę 80.000,00 zł netto (98.400,00 zł brutto) (faktura VAT - k. 19).

Pismem z dnia 22 stycznia 2016 roku, doręczonym M. B. przed dniem 28 stycznia 2016 roku A. M. (1) oświadczył, iż wypowiada umowę o współpracy z dnia 07.07.2014r z ważnych powodów. W uzasadnieniu wskazał, iż nie otrzymuje od powoda żadnej pomocy, merytorycznego wsparcia przy przygotowywaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania koncesji. Zarzucił nadto powodowi, iż nie dostarczył mu faktury VAT na uiszczoną do tej pory kwotę 20.000,00 zł (oświadczenie o wypowiedzeniu umowy - k. 52 - 53).

W dniu 28 stycznia 2016 roku M. B. wystawił kolejną fakturę na kwotę 20.000,00 zł netto (24.600,00 zł brutto) i przesłał ją pozwanemu wraz z pismem z dnia 28 stycznia 2016 roku, doręczonym w dniu 01 lutego 2016 roku, stanowiącym przedsądowe wezwanie do zapłaty. Zakwestionował on również kwestie skuteczności oświadczenia A. M. (1) o wypowiedzeniu umowy. Nadto wyznaczył dodatkowy 7 - dniowy termin na zapłatę kwoty 98.400,00 zł zastrzegając możliwość odstąpienia od umowy co do niezrealizowanej części umowy w trybie art 491 § 1 i 2 k.c. (faktura VAT - k. 20, przedsądowe wezwanie do zapłaty - k. 21 - 22, potwierdzenie doręczenia - k. 23).

Pismem z dnia 31 marca 2016 roku M. B. wezwał A. M. (1) do zapłaty kwoty 4.600,00 zł tytułem podatku VAT naliczonego od wpłacone kwoty 20.000,00 zł (wezwanie do zapłaty - k. 25).

Pismem z dnia 04 kwietnia 2016 roku, doręczonym A. M. (1) w dniu 08 kwietnia 2016 roku, M. B. oświadczył, iż w związku z niewywiązaniem się przez pozwanego z warunków umowy o współpracy, polegającym na niespełnieniu świadczenia wzajemnego określonego w punkcie 1b § 3 umowy odstępuje od niewykonanej części tej umowy w oparciu o art 491 § 1 i 2 k.c. (oświadczenie o odstąpieniu od umowy - k. 27 - 28, potwierdzenie odbioru - k. 29).

W 2016 roku M. B. wystąpił do Sądu Rejonowego w Żyrardowie z wnioskiem o zavezwanie pozwanego do próby ugodowej. Na posiedzeniu w dniu 14 października 2016 roku strony nie zawarły ugody (protokół posiedzenia - k. 30 - 31).

A. M. (1) w latach 2016 - 2017 zrealizował przedmiotową inwestycję przy udziale innej firmy zajmującej się tego typu przedsięwzięciami. Firma ta w całości zrealizowała przedmiotową inwestycję, łącznie z wyszukaniem turbin, ich demontażem, przewozem i ponownym montażem i z tego tytułu otrzymała wynagrodzenie w kwocie 1.450.000,00 zł netto (przy czym w kwocie tej 800.000,00 zł netto jest to wartość turbin) (zeznania świadka M. M. - k. 246 - , 244 - 02:34:32).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez strony i niekwestionowane przez nie w/w dokumenty i ich kopie, a także na podstawie zeznań w/w świadków oraz przesłuchania stron. W dużej mierze strony były zgodne w zakresie twierdzeń faktycznych. Spór głównie sprowadzał się do kwestii związanych ze sposobem realizacji przez powoda zawartej z pozwanym umowy o współpracy. W tym zakresie Sąd dał wiarę świadkom wskazanym przez strony, przy czym świadkowie J. B., Z. L. (2), M. Ł., P. Ł. i A. P. mieli wiedzę tylko o pewnych

etapach realizacji umowy, w których uczestniczyli, natomiast świadek M. M. uczestniczyła we wszystkich rozmowach stron, ustaleniach. Sąd dał im wiarę w całości, z wyjątkiem J. B., bowiem brak jest dowodów podważających je. Powód poza własnym twierdzeniem o znacznej ilości pracy poświęconej na realizację tej umowy i twierdzeniem, iż inwestor nie był przygotowany finansowo do tej inwestycji, nie przedłożył żadnych dowodów powyższe potwierdzających. Nie był w stanie również precyzyjnie wskazać ani kosztów jakie poniósł w związku z realizacją tej umowy, ani podać dokładnie, jakie działania podejmował. Jego twierdzenia, w przeciwieństwie do zeznań świadka M. M., były ogólne, niedoprecyzowane i dodatkowo chaotyczne. Sąd w oparciu o nie, nie był w stanie dokonać żadnych precyzyjnych ustaleń. Powód potwierdzał jedynie to, co wynikało z dokumentów, czy zeznań pozostałych przedstawionych przez niego świadków. Jeśli chodzi o zeznania J. B., to Sąd odmówił im wiary w zakresie w którym wynika z nich, iż powód przygotowywał dokumentację niezbędną do pozwolenia na budowę. Przeczą temu zeznania projektanta P. Ł., M. M., a także przesłuchanie pozwanego i częściowo powoda, z których wynika, iż na tym etapie prac powód nie podejmował żadnych działań, a wszystkie czynności realizował projektant.

Sąd Okręgowy, zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu, przede wszystkim, jako nieudowodnione.

Powód w sprawie niniejszej swe roszczenie wywodził z zawartej z pozwanym w dniu 07.07.2014r umowy o współpracy. Zgodnie z tą umową powód zobowiązał się do de facto koordynowania całego procesu inwestycyjnego związanego z budową przez pozwanego 2 elektrowni wiatrowych w miejscowości W., poczynając od kwestii związanych z uzyskaniem prawomocnego pozwolenia na budowę, poprzez doradztwo przy samej realizacji tej umowy (pozyskanie i analiza ofert zakupu na rynku wtórnym turbin, organizacja demontażu i transportu, wybór wykonawcy inwestycji w części budowlanej i energetycznej, koordynacja samej inwestycji i jej odbioru), aż do przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania koncesji na wytwarzanie energii. Celem tej umowy było doprowadzenie do realizacji całego tego projektu, od momentu pozyskania pozwolenia na budowę do momentu uruchomienia produkcji energii. Była to jedna umowa, mająca charakter umowy ciągłej, zawarta na czas nieokreślony. Z punktu widzenia prawnego jest to umowa o świadczenie usług, o której mowa w art 750 k.c. Do umowy tej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące umowy zlecenie, w zakresie, którym prawa i obowiązki stron nie są odrębnie uregulowanej w samej umowie.

Pierwszą kwestią była kwestia oceny ważności tej umowy, od niej bowiem zależały wszystkie pozostałe elementy. W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom pozwanego umowa ta jest umową ważną i nie narusza ona zasad współżycia społecznego, nawet w części dotyczącej wynagrodzenia. Wbrew twierdzeniom pozwanego nie można określić tego wynagrodzenia, jako wynagrodzenia niegodziwego, biorąc pod uwagę całość inwestycji i całość wynagrodzenia. W tym momencie pojawia się bowiem kwestia wykładni § 3 umowy, w którym określone to wynagrodzenie. Wbrew twierdzeniom pozwu, ani umowa nie miała charakteru etapowego, ani wynagrodzenie nie zostało ustalone odrębnie dla każdego z etapów. Na powyższe wskazuje już sama treść § 3 tej umowy, gdzie wskazano, iż powodowi należne będzie za zrealizowanie tej umowy wynagrodzenie w kwocie 300.000,00 zł, powiększone o należny podatek VAT. W żadnym z zapisów tej umowy nie wskazano, jak twierdzi powód, iż za prace wykonane do czasu uzyskania pozwolenia na wynagrodzenie należne jest wynagrodzenie w kwocie 100.000,00 zł netto. § 3 umowy mówi jedynie o sposobie płatności całego wynagrodzenia, odnosząc to do poszczególnych etapów prac, ale nie oznacza to, iż strony te poszczególne etapy prac wyceniły na właśnie te kwoty. Również z twierdzeń powoda i pozwanego podniesionych w ramach przesłuchania stron wynika, iż sposób płatności wynagrodzenia nie miał nic wspólnego z wyceną przez strony poszczególnych prac. Sam powód wskazał, iż strony ten element negocjowały i zmieniały m.in. kwoty i konfigurację wpłat na wniosek pozwanego, a jak ustalił Sąd pozwany chciał płacić wszystko jednorazowo po zakończeniu inwestycji (k. 190 - 17:05). A zatem nie było tak, jak twierdzi powód, iż za doprowadzenie do uzyskania pozwolenia na budowę należąca była mu kwota 100.000,00 zł netto tytułem wynagrodzenia, a za pozostałe prace kwota 200.000,00 zł. Strony nie były zainteresowane pojedynczymi etapami tych prac, lecz osiągnięciem celu końcowego, co jasno wynika z preambuły tej umowy, a skoro tak to również wynagrodzenie było wynagrodzeniem jednym z tym, że płatnym etapowo. A skoro tak to wysokość tego wynagrodzenia należy odnosić do pełnego zakresu umowy. Podczas rozmów stron padał koszt szacunkowy zrealizowania tej inwestycji w wysokości 2.400.000,00 zł netto. Ostatecznie inwestycja została zrealizowana przez pozwanego za kwotę 1.850.000,00 zł. W tej sytuacji wynagrodzenie

ustalone przez strony, odnosząc je do wartości całej inwestycji stanowiło 12,5% kosztów całej inwestycji, 16% kosztów ostatecznych jej realizacji. Sama inwestycja była bez wątpienia inwestycją skomplikowaną, nieszablonową, wymagającą znacznej wiedzy i rozeznania w procesie realizacji tego typu inwestycji, szczególnie w zakresie samego zakupu turbin, ich demontażu, transportu, montażu na terenie Polski. W tej sytuacji wynagrodzenie za usługi doradcze i koordynacje prac w wysokości ok. 12,5% kosztów całej inwestycji, nie można uznać za wynagrodzenie niegodziwe. Umowa ta jest umową rezultatu. Wynagrodzenie należne powodowi było wynagrodzeniem płatnym za osiągnięcie określonego celu, niezależnie od poniesionych przez niego kosztów osiągnięcia tego celu. Niosło ono ze sobą ryzyko, bowiem w przypadku spiętrzenia się prac i problemów, mogło się zdarzyć tak, iż inwestycja trwałaby przez bardzo długi okres i w dodatku generowała po stronie powoda konieczność poniesienia znacznych kosztów, chociażby w zakresie wyszukania właściwych turbin poza granicami kraju. Z drugiej strony proces mógł przebiec bezproblemowo i koszty byłyby niewielkie. Strony miały świadomość tego ryzyka, miały świadomość wartości prac i samej inwestycji, miały również świadomość skomplikowania tego procesu inwestycyjnego. W tej sytuacji nie można mówić o tym, iż zastrzeżone wynagrodzenie jest wynagrodzeniem niegodziwym i naruszającym zasady współżycia społecznego. Stąd też w ocenie Sądu umowa zawarta między stronami jest umową ważną, również w zakresie dotyczącym wynagrodzenia.

Umowa ta została skutecznie rozwiązana oświadczeniem pozwanego z dnia 22 stycznia 2016 roku. W tym zakresie stosownie do treści art 746 § 1 k.c. w zw. z art 750 k.c. pozwany miał prawo do wypowiedzenia umowy w każdym momencie. Uprawnienia tego strony skutecznie w samej umowie wyłączyć nie mogły, co wynika z treści art 746 § 3 k.c. Analogiczne zresztą uprawnienie przysługiwało powodowi zgodnie z art 746 § 2 k.c. Dopuszczalność wypowiedzenia w każdym czasie zlecenia zawartego na czas oznaczony potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 28.9.2004 r. sygn. akt IV CK 640/03 i wyroku z 9.10.2013 r. sygn. akt V CSK 472/12. Wypowiedzenie zlecenia jest jednak czynnością prawną, podlega więc ocenie z punktu widzenia art. 58 § 1 i § 2 KC oraz może zostać uznane za nieważne ze względu na sprzeczność z prawem albo zasadami współżycia społecznego zarówno jego treści, jak i celu (por. wyr. SN z 3.3.2016 r., I UK 91/15). Jednakże w sprawie niniejszej nie ma podstaw do uznania, iż oświadczenie pozwanego jest nieważne. Przepis ten nie wprowadza terminów wypowiedzenia, wywołuje ono zatem skutki (w postaci wygaśnięcia zobowiązania) w chwili, gdy dotarło do adresata w taki sposób, że mógł on zapoznać się z jego treścią. W sprawie niniejszej oświadczenie to dotarło do powoda przed dniem 28 stycznia 2016 roku, co wynika z treści jego pisma z tej daty (k. 21). Od tego momentu stron nie łączy już przedmiotowa umowa. Jednakże jak wskazuje się w orzecznictwie dopuszczalne jest ograniczenie możliwości wypowiedzenia umowy poprzez wprowadzenie np. okresu wypowiedzenia. Można zatem również przyjąć, iż w sprawie niniejszej takie ograniczenie strony ustanowiły, ale to nic dla sprawy niniejszej nie zmienia, bowiem w takim przypadku umowa i tak uległaby rozwiązaniu, z tym, że po upływie owych 6 miesięcy, a zatem najpóźniej z dniem 28 lipca 2016 roku. Uzależnienie rozwiązania umowy od zapłaty wynagrodzenia zawarte w umowie jest nieważne, albowiem wyłącza ono możliwość wypowiedzenia umowy do czasu zapłaty wskazanej w niej części wynagrodzenia. W tym zakresie narusza ono treść art 746 § 3 k.c. Pozostaje zatem kwestia rozliczenia tej umowy. W tym zakresie stosować należy art 746 § 1 zd.2 k.c. w zw. z art 750 k.c., który to stanowi, iż w przypadku rozwiązania umowy przez zamawiającego zlecenie, w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest on uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. W sprawie niniejszej interesuje nas pierwsza część tego przepisu, bowiem powód nie dochodził w niej odszkodowania, lecz wynagrodzenia. W tej sytuacji powstaje zatem kwestia ustalenia wartości tego wynagrodzenia odpowiadającej dotychczasowym czynnościom powoda. Powinna ona być określana w relacji do przyjętego modelu wynagrodzenia przyjmującego zlecenie (zob. komentarz do art. 734 i 735 k.c.). W przypadku wynagrodzenia ustalanego według nakładu pracy rozliczenie na ogół nie będzie powodowało trudności (np. jako iloczyn stawki godzinowej i liczby godzin przepracowanych do chwili wypowiedzenia). Natomiast przy wynagrodzeniu ryczałtowym uzasadnione będzie na ogół dokonanie redukcji stosownie do proporcji między czasem poświęconym do chwili rozwiązania stosunku zlecenia a całkowitym czasem potrzebnym na wykonanie zlecenia. Najbardziej problematyczne będzie rozliczanie w przypadku wypowiedzenia wynagrodzenia typu success fee, a z takim wynagrodzeniem w ocenie Sądu Okręgowego mamy do czynienia w sprawie niniejszej. W zależności od okoliczności konieczne może się okazać odroczenie momentu rozliczenia do czasu rozstrzygnięcia, czy ziściła się przesłanka określona jako sukces, oraz ustalenie, w jakich częściach

działania przyjmującego zlecenie i dodatkowe działania podejmowane już bez jego udziału przyczyniły się do jej ziszczenia. W sprawie niniejszej sukces został ostatecznie przez pozwanego osiągnięty, bowiem udało się wybudować przedmiotowe elektrownie wiatrowe, pozostaje zatem kwestia oceny wpływu działań powoda na ten sukces, oraz zestawienia ich z dalszymi takimi działaniami. I tu w ocenie Sądu Okręgowego powód nie podołał obowiązkowi udowodnienia tego, iż tenże nakład pracy odpowiadał kwocie 123.000,00 zł wynagrodzenia. Powód w toku swojego przesłuchania wiele mówił o podejmowanych działaniach, pracach, ale nie konkretnie. Jedyne możliwe do ustalenia działania powoda to: zlecenie przygotowania przez A. P. wniosku wraz z załącznikami o przyłącze energetyczne do (...) S.A. (koszt 1.500,00 zł), zlecenie przygotowania ponaglenia do SKO w W. przez Z. L. oraz polecenie projektanta P. Ł.. Twierdzenia powoda o zatrudnieniu wielu inżynierów, techników i przygotowaniu skomplikowanej dokumentacji są mocno wyolbrzymione i nie mają nic wspólnego z rzeczywistością. Nadto kwestia dokumentacji do wniosku o przyłącze energetyczne to okres sprzed daty podpisania umowy łączącej strony, a zatem de facto prace wykonane przed określeniem wynagrodzenia. Jedyne konkretne prace wykonane przez powoda po tej dacie to przygotowanie ponaglenia do SKO i skontaktowanie pozwanego z P. Ł. i udział w jednych oględzinach nieruchomości. Jak zeznał P. Ł., wszelkie dalsze czynności związane z przygotowaniem samego projektu uzgadniał on bezpośrednio z inwestorem. Rola powoda zatem w tym przypadku była żadna. To nie on zlecał przygotowanie dokumentacji projektowej, lecz inwestor. Powód nie wykazał również podejmowania żadnych działań związanych z samym uzyskaniem pozwolenia na budowę. W swoim przesłuchaniu mówił „przygotowaliśmy, złożyliśmy”, lecz okazało się, iż on fizycznie w tym nie uczestniczył. Powód nie wykazał również tego, iż podjął jakieś konkretne działania związane z realizacją tej umowy po dacie uzyskania pozwolenia na budowę. Przecież umowa wiązała strony jeszcze przez okres przeszło pół roku, a w zasadzie nie wiadomo, czy powód znalazł w tym czasie jakieś oferty na zakup turbin, czy rozpoczął organizację procesu ich demontażu, transportu i montażu. W zasadzie można stwierdzić, iż nie. W tym czasie powód już żadnych obowiązków wynikających z umowy nie wykonywał. W tej sytuacji kwota uzyskanego do tej pory wynagrodzenia wynosząca 20.000,00 zł, jest w ocenie Sądu Okręgowego kwotą odpowiadającą dotychczasowym czynnościom podejmowanym przez niego. Stąd też powództwo o zapłatę dalszej kwoty 103.000,00 zł podlegało oddaleniu, jako bezzasadne.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art 98 k.p.c., obciążając nimi w całości powoda. Na koszty to złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak sentencji wyroku.